

ICT-STAD DEN BOSCH

De Bossche droom die maar geen werkelijkheid wil worden

WERKGELEGENHEID
HOGE VERWACHTINGEN
PROVINCIESTADJE
GRENCO-TERREIN
IT-BEDRIJVEN
DEN BOSCH
VOOROP LOPEN
INGESLAPEN
ENTHOUSIASME
BUITEN TOP-10
LANGE WEG
ICT-CENTRUM
MAGNEET
PROFILEREN
DATAWEEK
IMAGO
IJDELE HOOP

Al zo'n 10 jaar wil Den Bosch dé ict-stad van Nederland zijn. Maar die titel is nog ver weg, ondanks een enthousiaste wethouder. De Bossche ambities onder de loep.

**Roel Kuilder
Richard Clevers
Den Bosch**

De laatste activiteit dateert uit lang vervlogen jaren. Is dit nu de website van de 'ICT-community's-Hertogenbosch'? Er spat weinig elan vanaf. We zien een introductiefilmpje uit 2011, voor die tijd ongetwijfeld heel flitsend. Daarin vertellen de deelnemers aan het fonkelnieuwe platform dat ze er zin in hebben. De Bossche ict-wereld heeft de handen ineen geslagen, klinkt het. „Ik heb er hoge verwachtingen van”, vertelt iemand. Een Bossche ambtenaar zegt te hopen dat it-bedrijven, opleidingen en gemeente elkaar vanaf nu beter weten te vinden.

Dat was ijdele hoop, mogen we bijna tien jaar later wel vaststellen. Van de Bossche ict-community - één van de pogingen om van Den Bosch een (inter)nationaal vermaard ict-centrum te maken - is weinig meer vernomen. Daarvan getuigt niet alleen de website. De

community is weer een beetje 'ingeslapen', zegt Henny Hilgerdenaar, baas van de Bossche ict-dienstverlener Ctac. En Maurits Aalders, marketingdirecteur bij print- en it-bedrijf Ricoh: „Ik heb begrepen dat die community niet heel actief is geweest.”

Heeft de gemeente de ambitie om dé ict-hoofdstad te worden, laten varen?

Nee, integendeel. Het stadsbestuur bleef onverdroten doorwerken aan het imago van Den Bosch als ict-centrum. Er werd een nieuwe opleiding binnengehaald; dataschool JADS (waarin de universiteiten van Tilburg en Eindhoven samenwerken). Sindsdien noemt Den Bosch zich het liefst

De bedrijven die hier zitten, zoals Ricoh, Sap, Ctac en Centric hebben invloed

— Henny Hilgerdenaar, Ctac

'datastad' van Nederland. Den Bosch wil dé stad zijn waar het allemaal gebeurt, als het om data gaat. Een beetje zoals Eindhoven de plek is waar de slimste techneuten van het land samenklonteren.

Wat zijn data eigenlijk?

„Data zijn de olie van de toekomst”, zegt Jan Hoskam, volgens Den Bosch 'misschien wel de eerste datawethouder van Nederland'. Hoskam kan best eens gelijk hebben. Op steeds meer plekken zijn immers gegevens (data) beschikbaar waar bedrijven allerlei slimme dingen mee kunnen. Een voorbeeldje dat Hoskam graag gebruikt is dat van een bakker in de Bossche binnenstad die dankzij data over het weer, beter kan inschatten hoeveel chocoladebollen hij die dag moet bakken. Misschien niet het meest vooruitstrevende voorbeeld (de bakker kan ook gewoon naar het weerbericht kijken), maar het gaat erom dat je gegevens verzamelt en gebruikt om dingen slimmer te doen. Een ander bekend voorbeeld is de Schwung-app die je als Bossche fietser op je telefoon kunt zetten zodat stoplichten sneller op groen springen.

Wat heb je eraan om daarmee voorop te lopen?

Slimme data-oplossingen kunnen een uitkomst zijn voor burgers en bedrijven. Als Den Bosch erin slaagt databedrijven aan zich te

binden, is dat bovendien goed voor de werkgelegenheid. Bollebozen die in deze tak van sport afstuderden zullen sneller naar Den Bosch trekken, als ze weten dat het daar allemaal gebeurt. Kenners in de branche onderschrijven dat. „Als je nationaal en internationaal erkenning krijgt voor wat er in je stad gebeurt, word je een soort magneet voor andere bedrijven in de it-sector”, ziet Henny Hilgerdenaar van Ctac. „Ook voor het vinden van personeel kan dat echt een voordeel zijn.”

Klinkt goed, maar hoe zorg je dat je landelijk voorop loopt?

Den Bosch wil vooral laten zien dat het het Mekka voor databedrijven is. Het houdt bijvoorbeeld een jaarlijkse dataweek, waarin getoond wordt wat er met data allemaal mogelijk is. De derde editie vindt deze week plaats. Verder laat Jan Hoskam al bijna tien jaar geen moment onbenut om te roepen hoe ver de stad al is en wat er allemaal nog staat te gebeuren. Op het Grenco-terrein moeten bijvoorbeeld allemaal ict-bedrijven bijeen komen, onthulde hij onlangs. „Het moet het ict-hart van Nederland worden. Een klein Silicon Valley”, droomde hij hardop.

Hoe doet Den Bosch het, in vergelijking met andere steden?

Een beetje realisme lijkt op zijn plaats, blijkt uit een rondgang. Om de vraag of Den Bosch nu al de place to be is, in de ict- en datawe-

reld, moeten de meeste ingewijden een beetje gniffelen. „Amsterdam is hét datapunt van Nederland. Daar is het te doen. Zeker wat de fysieke opslag van data betreft”, zegt Tim Toornvliet van brancheorganisatie NLDigital. „Den Bosch heeft nog een lange weg te gaan”, beaamt Taco van het Reve van het snelgroeende data-bedrijf cimt uit Den Bosch.

Wethouder Hoskam zegt dat zijn inspanningen van de afgelopen tien jaar wel degelijk rendement opleveren. „Ik zie dat er meer ict-bedrijven naar Den Bosch zijn gekomen. We hebben een wachtlijst van ondernemers die zich willen vestigen.” Nu al telt de stad volgens hem 830 ict-bedrijven.

Maar als we nader kijken naar de cijfers waarop Hoskam zich baseert, van werkgelegenheidsregister LISA, blijkt dat gemeenten als Haarlem, Breda, Haarlemmermeer en Amersfoort er nog meer hebben. Afgezet tegen het aantal inwoners valt Den Bosch zelfs buiten de top-10. Hoskam reageert dat niet de kwantiteit maar de kwaliteit van de bedrijven telt.

Misschien is het niet erg om die wens om ict-stad te zijn een keer weg te strepen

— Jan-Hein Schouten

Wat moet Den Bosch beter doen?

Kenners, zoals branchevereniging NLDigital, adviseren het stadsbestuur om scherper te kiezen in de data waarmee de stad iets wil. Het begrip data is nogal breed. Wethouder Hoskam erkent dat. Den Bosch gaat in het bijzonder voor veiligheid, agrifood en ondernemerschap, zegt hij.

Ook de ict-community, die in slaap was gesukkeld, wordt opnieuw wakker gekust, dankzij een nieuwe communitymanager.

De wethouder blijft het dus proberen. Hij beklemtoont dat de focus op data een wens van het Bossche bedrijfsleven zelf was. Onder meer werkgeversvereniging VNO-NCW heeft daar onderzoek naar gedaan.

De Bossche plannen voor het Grenco-terrein, dat moet gezegd, stuiten op enthousiasme. Bijvoorbeeld bij Hilgerdenaar van Ctac. „In Den Bosch juichen we een beetje met onze handen in de zakken. We mogen wel wat meer tamtam maken”, vindt hij verder. „De bedrijven die hier zitten, zoals Ricoh, Sap, Ctac en Centric hebben een enorme invloed.”

Zijn er ook twijfels over de plannen van Den Bosch?

Zeker. Sommigen vragen zich af: Waarom zou je zo specifiek voor de ict-sector gaan? Kun je niet beter zorgen dat je vestigingsklimaat voor alle bedrijven gewoon goed is? Dat laatste vindt onder anderen

marketingmanager Maurits Aalders van Ricoh. „De ligging van Den Bosch is gunstig. Je zit hier helemaal niet zoveel verder van Schiphol dan in Amsterdam zelf. En ook het vinden van goede mensen is hier niet de bottleneck. In Den Bosch heb je ruimte, bewegingsvrijheid, goede horeca. De kwaliteit van leven is goed.” Misschien, zegt Aalders voorzichtig, vinden ze het niet leuk om te horen, maar: „Den Bosch is gewoon een fijn provinciestadje. Daar is niets mis mee.”

Gelijke woorden komen van Jan-Hein Schouten die in 2011 nog als internetondernemer betrokken was bij de ideeën voor de ict-community. Schouten ziet een 'pluriforme stad als het gaat om ambitie, met relatief solistische ondernemers'. Ook hij ziet geen reden daar negatief over te doen. „Misschien is het helemaal niet erg om die wens om ict-stad te zijn een keer weg te strepen.”

Wanneer kun je nu zeggen dat Den Bosch tóch een echte datastad is geworden?

Jan Hoskam houdt vast aan heuse slogan: Den Bosch is 'driven by data, making people happier'. Wat hem betreft is de missie geslaagd als de data ons allemaal ook echt iets hebben opgeleverd, zegt hij bijna filosofisch. „Als blijkt dat 's-Hertogenbosch een gelukkiger stad is, waar problemen door het gebruik van data worden opgelost.”

▲ FOTO MARC BOLSUIS / ILLUSTRATIE ERIC SCHREURS